

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Indráčka a Mgr. Jarmily Úředníčkové v právní věci

žalobce: **M. C.**
bytem S. 395, B.
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha

proti
žalovanému: **Magistrát města Ostravy**
sídlem Prokešovo náměstí 1803/8, 729 30 Ostrava

o žalobě proti nečinnosti správního orgánu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

I. Vymezení předmětu řízení

1. Žalobce se žalobou doručenou dne 17. 9. 2018 domáhal ochrany před nečinností žalovaného. Krajský úřad Moravskoslezského kraje vyhotovil dne 5. 6. 2018 rozhodnutí pod č. j. MSK 125164/2017, kterým zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2017 pod č. j. SMO/274303/17/DSČ/Fal. Žalovanému tak měla vzniknout povinnost vydat v řízení vedeném pod sp. zn. S-SMO/144684/17/DSČ rozhodnutí. Ke dni podání této žaloby však

předmětné rozhodnutí vydáno nebylo a žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti byla usnesením Krajského úřadu Moravskoslezského kraje dne 23. 8. 2018 pod č. j. MSK 119593/2018 zamítnuta.

II. Žalobní body

2. Žalobce uvádí, že se s žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti obrátil na Krajský úřad Moravskoslezského kraje jako nadřízený orgán, žádost žalobce však byla zamítnuta s tím, že odpor podala neoprávněná osoba, Asociace pro poskytování právní ochrany z. s., která v předmětné době neexistovala. Žalobce s tímto nesouhlasí a tvrdí, že Asociace již byla ustavena a žalobce podal odpor prostřednictvím paní Š. Š., nikoliv Asociace.
3. Podle žalobce na nyní projednávanou situaci dopadají ustanovení §17 odst. 2 a § 37 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále „občanský zákoník“). Pokud tedy žalovaný považoval odvolání za úkon učiněný v té době neexistující Asociací, avšak skutečně podán a podepsán existující a plně svéprávnou paní Š., tak měl být úkon posouzen jako úkon učiněný paní Š. Pokud pak podání mělo trpět vadami, měl být podatel vyzván k odstranění vad. Žalobce dále odkazoval na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2009, sp. zn. 28 Cdo 292/2009, a ustanovení § 127 občanského zákoníku, které stanoví, že za právnickou osobu lze jednat jejím jménem před jejím vznikem a kdo takto jedná, je z tohoto jednání zavázán sám. I toto ustanovení tak podporuje závěr žalobce, že v případě toho, že za nevzniklou právnickou osobu jedná jiná osoba, tak je nutno toto jednání přičíst této osobě jednající za dosud nevzniklou právnickou osobu. Závěru o neexistenci Asociace pak podle žalobce odporuje i skutečnost, že meritorní rozhodnutí ze dne 24. 7. 2017 bylo doručováno na adresu sídla asociace. Akceptací podaného odporu a činěním následných úkonů došlo podle žalobce ke konvalidaci vad.
4. S ohledem na shora uvedené žalobce navrhl, aby byla žalovanému uložena povinnost vydat rozhodnutí v řízení vedeném pod sp. zn. S-SMO/144684/17/DSČ, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 24. 10. 2018 konstatoval, že je vázán právním názorem vyjádřeným nadřízeným správním orgánem v rozhodnutí ze dne 5. 6. 2018 a usnesením ze dne 23. 8. 2018, tudíž nespatřuje na své straně povinnost vydat rozhodnutí v řízení vedeném pod sp. zn. S-SMO/144684/17/DSČ a na základě toho navrhuje žalobu zamítnout.

IV. Zjištěný skutkový stav

6. Ze spisové dokumentace žalovaného soud zjistil, že dne 27. 6. 2017 byl Magistrátem města Ostravy vydán příkaz č. j. SMO/244404/17/DSČ/Fal, podle kterého se žalobce dopustil přestupku v provozu na pozemních komunikacích dle § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s ustanovením § 4 písm. c) zákona č. 36/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, za což mu byla uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Proti příkazu byl podán odpor Asociací pro poskytování právní ochrany z. s. (dále jen „Asociace“) prostřednictvím předsedkyně spolku Š. Š. Ve věci činil spolek Asociace i další podání, a to odvolání ze dne 7. 8. 2017 a odůvodnění odvolání ze dne 15. 9. 2017. Magistrát do spisové dokumentace S-SMO/144684/17/DSČ nesprávně založil plnou moc k zastupování obecnou zmocněnkyní Š. Š. v řízení spisové značky S-SMO/104929/17/DSČ, jak vyplývá z obsahu zmocnění.

7. Následně byl rozhodnutím Magistrátu města Ostravy ze dne 24. 7. 2017 č. j. SMO/274303/17/DSČ/Fal žalobce uznán vinným z výše uvedeného přestupku a byla mu uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 23. 8. 2017. Dne 5. 6. 2018 bylo toto rozhodnutí zrušeno v přezkumném řízení rozhodnutím č. j. MSK 125164/2017 pro překážku věci rozhodnuté - výše uvedeným příkazem. Odpor podaný spolkem Asociace je přitom jediným úkonem směřujícím proti příkazu, jeho platnost však správní orgán neuznal, neboť v době jeho podání spolek neexistoval, dle spolkového rejstříku vznikl až dne 10. 3. 2018.
8. Dne 20. 8. 2018 zaslal žalobce prostřednictvím zástupce Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti. Žádost byla zamítnuta s odůvodněním, že řízení vedené pod sp. zn. S-SMO/144684/17/DSČ bylo pravomocně ukončeno vydáním výše uvedeného příkazu ze dne 27. 6. 2017, který dne 7. 7. 2017 nabyl právní moci.

V. Právní posouzení

9. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Podle § 150 správního řádu nabývá příkaz právní moci, pokud byl doručen účastníkovi a nebyl proti němu ve lhůtě podán odpor. Řádným a včasným podáním odporu se naopak příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení.
11. Krajský soud předně konstatuje, že spolku Asociace nebyla ve správním řízení udělena plná moc k zastupování, jak vyplývá ze spisového materiálu předloženého soudu žalovaným. Odpor podaný Asociací proti výše uvedenému příkazu tak byl podán zjevně neoprávněnou osobou, přičemž jediná plná moc založená ve správním spise je plná moc udělená Š. Š. pro jiné správní řízení, jak je popsáno v odst. 6 tohoto rozsudku. Pravomocným je tedy skutečně předmětný příkaz a v dané situaci tak krajský úřad postupoval správně, pokud v přezkumném řízení rozhodnutí č. j. SMO/274303/17/DSČ/Fal zrušil a žádost žalobce o uplatnění opatření proti nečinnosti zamítl.
12. Nad rámec výše uvedeného krajský soud k námitkám žalobce konstatuje, že správní řád neupravuje způsobilost tzv. obecných zmocněnců (tj. zmocněnců, kteří nejsou advokáti ani jinými zákonem uznávanými „kvalifikovanými“ zmocněnci) k zastupování účastníků ve správním řízení ani procesní způsobilost právnických. Krajský soud nemá pochybnosti o tom, že u právnických osob splývá nabytí způsobilosti být účastníkem správního řízení a procesní způsobilost v jeden okamžik, který se shoduje s okamžikem, kdy příslušná právnická osoba získala podle hmotného práva právní osobnost, což v případě zapsaných spolků nastává podle § 226 odst. 1 občanského zákoníku okamžikem zápisu do příslušného veřejného rejstříku. Po dobu, kdy zapsaný spolek má právní osobnost, má také způsobilost být účastníkem správního řízení, jakož i procesní způsobilost. Shodným způsobem vymezují způsobilost být účastníkem řízení příslušného řízení, resp. procesní způsobilost, veškeré procesní předpisy (§ 33 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s. ř. s.“, § 19 a § 20 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „o. s. ř.“, etc.). V ostatních případech může být způsobilost účastnit se řízení, resp. procesní způsobilost, přiznána pouze zákonem, což není případ projednávané věci.

13. Soud dále odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2016 č. j. 8 As 6/2016-34 (veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na stránkách www.nssoud.cz): „*Od procesní způsobilosti je pak třeba dále odlišit (přísnější) zákonné předpoklady pro zastupování (obecným) zmocněncem. Podle § 27 odst. 1 o. s. ř. i podle § 35 odst. 6 s. ř. s. může být obecným zmocněncem jen osoba plně svéprávná (...). Pokud správní řád výslovně neupravuje, jaké předpoklady musí splňovat obecný zmocněnec, je třeba tuto otázku posoudit analogicky podle „nejbližších“ procesních předpisů (...). Je-li i v případě posuzování procesní způsobilosti kvůli účinné ochraně práv účastníků řízení zpravidla nutné trvat na jejich zletilosti a s tím spojené plné svéprávnosti, pak v případě obecných zmocněnců (hájících práva jiných) je tím spíše namíste vyžadovat, aby se bez výjimky jednalo o plně svéprávné osoby. Účel institutu zastoupení spočívá v pomoci účastníkovi řízení v lepším hájení jeho práv a celkově v zefektivnění řízení (...). Tohoto účelu může být stěžejí dosaženo, pokud by zájmy účastníků v řízení hájil nezletilý zmocněnec. Podmínka plné svéprávnosti se tedy vztahuje i na obecné zmocněnce podle § 33 správního řádu. Na tomto závěru nemůže ničeho změnit ani věk zmocněnce blízký zletilosti.*“ (zvýraznění provedl krajský soud). Na uvedených závěrech setrval Nejvyšší správní soud také v dalších rozhodnutích (např. ze dne 26. 7. 2018 č. j. 8 As 147/2017-41, nebo ze dne 17. 8. 2016 č. j. 7 As 79/2016-32).
14. Krajský soud neshledal důvod, aby pro správní řízení byly na obecné zmocněnce z řad právnických osob kladeny mírnější požadavky, než jaké jsou na ně kladeny při posuzování způsobilosti být účastníkem správního řízení a procesní způsobilosti. Protože Asociace nebyla v době převzetí zastoupení, ani v době podání odporu, zapsána ve spolkovém rejstříku a neměla tak právní osobnost, nemohla mít v rozhodné době ani způsobilost být účastníkem správního řízení ani obecným zmocněncem.
15. Nejvyšší správní soud také ve shora uvedených rozhodnutích již vyřešil právní následky zmocnění udělené nezpůsobilé osobě a podání opravného prostředku tímto nezpůsobilým zmocněncem tak, že se jedná o neplatné zmocnění, na které je třeba nahlížet jako na zmocnění, které nevzniklo. Také s tímto právním názorem se krajský soud ztotožňuje a v návaznosti na něj nahlíží na podání Asociace označené jako „*Odpor*“, jako na podání, jež nemohlo vyvolat žádné právní účinky. Nemohlo se přitom jednat jen o podání vadné, jedná se naopak o podání bezvadné, ale nepřípustné. V nyní posuzované věci včasný a přípustný odpor podán nebyl, proto se příkaz stal pravomocným a vykonatelným. Tím správní řízení skončilo. Žalovaný tak nebyl a nadále není povinen ve věci dále jednat a rozhodnout, a tudíž ani nemůže být nečinný.
16. Pro úplnost krajský soud dodává, že nepovažuje za správný ani názor, že odpor měl být posouzen jako úkon učiněný Š. Š., neboť jí ani samotné Asociaci plná moc k zastupování žalobce udělena nebyla.

VI. Závěr a náklady řízení

17. Vzhledem k výše popsaným skutečnostem nezbylo krajskému soudu, než žalobu v plném rozsahu zamítnout jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení žádné náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 6. června 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu